

Resumeer af vidensgrundlag præsenteret i bilag 3-5

I dette bilag præsenteres sammenfatninger af indsigterne i bilag 3-5, samt væsentlige indsigter om barrierer for brug af kultur- og fritidsaktiviteter og segmentet 'De sjældent aktive' fra Segmenteringsundersøgelsen af voksne københavnernes kulturvaner 2023.

Bilagene handler om hhv. børn og børnefamiliers kulturvaner (bilag 3), nøgletal og status for Københavns Biblioteker (bilag 4) samt en kvalitativ analyse af kulturhusenes virke og betydning i København (bilag 5). Udover bilagene i sagen henvises til den nævnte segmenteringsundersøgelse (orientering tilsendt Kultur- og Fritidsudvalget d. 2. maj 2024) og Opsamlingsrapporten fra inddragelsen (præsenteret på udvalgets møde d. 18. juni 2024). Begge vidensgrundlag finde på kommunens hjemmeside via disse links:

[Segmenteringsundersøgelse 2023 – En undersøgelse af københavnernes kultur- og fritidsvaner - Version 2.0 \(kk.dk\)](#)

[Opsamlingsrapport – Inddragelsesproces i forbindelse med udviklingsplan for kulturhuse og biblioteker \(kk.dk\)](#)

❖ Vidensopsamling om børn og børnefamiliers kulturvaner i København – bilag 3

Forvaltningen har udarbejdet vidensopsamlingen som et supplement til inddragelsesprocessen til Kultur- og Biblioteksplanen (KUBI), fordi børn og børnefamilier er en væsentlig målgruppe for både biblioteker og kulturhuse, men i lavt omfang deltog i inddragelsen. Formålet er at give en kort sammenfatning af, hvad vi ved om børn og børnefamilier i København og deres kultur- og fritidsvaner. Vidensopsamlingen præsenterer et udpluk af data og undersøgelser, som samlet giver et billede af børn og børnefamiliers kulturvaner og deres behov og barrierer i forhold til at deltage i kulturaktiviteter.

Udvalgte hovedpointer

Om børnefamilier i København

- Børnefamilier udgør ca. en femtedel af alle familier i København. Halvdelen af børnefamilierne har ét barn, en tredjedel har to.

9. oktober 2024

Edoc sagsnummer
2024-0316300

F2 sagsnummer
2024 - 17909

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Nyropsgade 3
1602 København V

E-mail
b24b@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

- Børnefamilier dækker over flere målgrupper, hvis fokus og behov ændrer sig i forskellige faser af børnenes udvikling.
- Gennem de sidste 10 år er antallet af børn i København steget. Udviklingen er dog fladet ud de seneste to år. Næsten halvdelen af Københavns fraflyttere er børnefamilier – de flytter typisk, når børnene er i daginstitutionsalderen eller yngre.

Kultur- og fritidsvaner

- Børnefamiliers kultur- og fritidsvaner er lige så forskellige som i resten af befolkningens. Familien er afgørende for børns deltagelse i kulturaktiviteter, og børn oplever i overvejende grad kultur sammen med familien. Forskelle i familiers kulturforbrug hænger tæt sammen med den enkelte families generelle aktivitetsniveau.
- Knap halvdelen af Københavns børn og unge dyrker mindst én fritidsaktivitet (ikke sport). Deltagelsen i de fleste fritidsaktiviteter falder med alderen.
- Børn motiveres særligt af at have det sjovt og være sammen med vennerne. De største barrierer er, at de ikke har tid, bekymrer sig for at starte på noget nyt, ikke ved, hvad de har lyst til og/eller mangler nogen at følges med.
- Der er en lav grad af læselyst blandt børn, og læselysten falder med alderen. Børn, der bruger meget tid på sociale medier, er mindre tilbøjelige til at læse i deres fritid.

Brug af biblioteker og kulturhuse

- Bibliotekerne er populære blandt børnefamilier, mens færre børneforældre kender og benytter kulturhusene. Den største barriere for brug er manglende kendskab til kulturhusenes tilbud.
- Der er flere ligheder i børnefamiliers behov og måder at bruge biblioteker og kulturhuse: De benytter i høj grad biblioteker og kulturhuse til at tage ophold og være sammen som familie. De har især behov for, at de praktiske forhold er i orden, og at der er plads til, at børnene kan udfolde sig og lege uden at forstyrre.

❖ **Københavns Biblioteker: nøgletal og status 2023** – bilag 4

Københavns Biblioteker udarbejder hvert år en rapport med nøgletal og status i det forgangne år for at give relevant aktuel viden til Kultur- og Fritidsudvalget, direktionen og bibliotekernes medarbejdere. Rapporten for 2023 præsenterer nøgletal og udviklingstendenser med fokus på udlån og brugerne. I 2023 høstede Københavns Biblioteker frugterne af de seneste års investeringer i strategiske

indsatser med samlingens kvalitet og brugernes oplevelse i centrum. Særligt de mange børnelæsere er en vigtig succes for Københavns Biblioteker i en tid, hvor børns læsekompetencer er dalende. Herunder opsummeres de væsentligste resultater:

Hovednøgletal

Udlån

- Udlånet af bøger steg med 15 % i forhold til 2022, hvilket resulterede i over 3 millioner udlån – det højeste antal siden 2009.
- Udlån af børnebøger udgjorde 57 % af det fysiske udlån, og udlånet af digitale bøger steg med 26 %.
- Der var en markant stigning på 33 % i udlån af netlydbøger via eReolen.

Biblioteksbrugere

- 42 % af københavnere brugte aktivt bibliotekerne i 2023. En markant stigning på 20 % i digitale lånere blev registreret.
- Brugerundersøgelser viser høj tilfredshed med bibliotekerne, særligt deres bogudvalg og fysiske rammer, med en tilfredshedscore på 7,5 ud af 10.
- Bibliotekerne oplevede 11 % flere besøg end i 2022, med over 3,6 mio. besøgende.

Arrangementer

- Over 5.000 arrangementer blev afholdt i 2023; en stigning på 38 % sammenlignet med 2022. Der var et særligt fokus på børn og familier.

Samlingen

- Københavns Bibliotekers samling består af ca. 840.000 fysiske materialer, samt mere end 110.000 digitale e-bøger og lydbøger.
- Samlingen har et bredt udvalg af bøger. Den fysiske samling udgøres af mere end 230.000 unikke titler, der repræsenterer over 65.000 forfattere. Samlingen afspejler tendenser i tiden, og indeholder klassikere, små titler, populære titler, nye og gamle titler samt de meget efterspurgte titler.

Udvalgte strategiske indsatser

- Øget materialebevilling i årene 2022-2025 på i alt 19,1 mio. kr. har sikret et stabilt indkøb af fysiske bøger i en tid med stigende indbyggertal, faldende gebyrindtægter og øgede udgifter til e-bøger. Særligt på børneområdet var der et stort behov for fornyelse.
- I perioden 2022-2024 er bibliotekerne blevet nyindrettede med bedre opholdsrum, bedre børnebiblioteker og mere inspiration.
- I perioden 2022-2023 er der opsat over 550 bogudstillinger, som er markant flere end tidligere. Bogudstillingerne er bydækkende, dvs. de går igen på tværs af byens biblioteker med de

samme bøger og kan markedsføres i fælles kampagner. Bogudstillingerne viser smal og bred litteratur side om side og låner markant mere ud end klassiske reolopstillinger.

❖ **Kulturhusenes virke og betydning 2024** **- bilag 5**

Der er fokus på kulturhusene i København, men der er stor variation på området, og der mangler systematisk viden om deres virke og betydning fra et borgerperspektiv. Forvaltningen har derfor gennemført en kvalitativ undersøgelse med formålet at forstå, hvordan kulturhusene fungerer og pege på udfordringer og potentialer, der kan adresseres i det strategiske arbejde på området. Dataindsamlingen er foretaget fra oktober 2023 til og med januar 2024 i 5 kulturhuse, som er udvalgt for at opnå indsigt i forskellige typer kulturhuse: Kulturhuset Islands Brygge, Børnekulturhus Ama'r, BIBLIOTEKET på Rentemestervej, KraftWerket og Karens Minde Kulturhus (selvejende).

På baggrund af observationer af 55 aktiviteter, samtaler med 76 deltagere og 38 interviews med deltagere, frivillige, samarbejdspartnere og medarbejdere i kulturhusene, giver analysen et bud på, hvordan vi kan forstå husenes virke og betydning for borgerne.

Hovedpointer og indsatsområder

Rapporten beskriver kulturhusenes virke i tre niveauer, som er indbyrdes forbundne: 1) Fundamentet (økonomi, medarbejdere, faciliteter), 2) Indhold (aktiviteter, fællesskaber og deltagelsesformer) og 3) Betydning (Kulturhusene har stor betydning for dem, der kommer der, og for kulturlivet i København. Det går igen, at kulturhusene har stor værdi som et frirum, der tilbyder et socialt og kulturelt samlingspunkt og et mulighedsrum for borgernes initiativer).

På baggrund af den samlede analyse peger rapporten på 4 mulige indsatsområder, der kan styrke kulturhusenes værdi og betydning for københavnere:

1. Skærpe kulturhusenes rolle i København

Undersøgelsen viser, at kulturhusene har stor betydning for dem, der kommer der. Ønsker man at styrke kulturhusenes værdi som mulighedsrum og samlingspunkt for københavnere, kan man med fordel skærpe kulturhusenes rolle i byens lokalsamfund og kulturmiljøer.

2. Øget synlighed og åbenhed for nye deltagere

Undersøgelsen viser, at der er mange muligheder i kulturhusene, men at de kan være vanskelige for nye deltagere at få øje på. Ønsker man at få flere københavnere til at engagere sig i kulturhusene, kan man med fordel arbejde med at gøre fællesskaberne

og de mange muligheder for deltagelse mere synlige og tilgængelige for nye deltagere.

3. Fokus på gensidig værdiskabelse med de frivillige

Undersøgelsen viser, at frivillighed på kulturområdet er lystbetonet, og det kræver tid og fokus at sikre, samarbejdet giver mening for både kulturhuset og de frivillige. Ønsker man at sikre, at frivilligheden skaber værdi for begge parter, kan man med fordel arbejde mere strategisk med frivillighed og være nysgerrig på de frivilliges ønsker og motivation.

4. Sikre åbne og anvendelige faciliteter i kulturhusene

Undersøgelsen viser, at kulturhusenes faciliteter rummer mange forskellige funktioner, men at særligt multifunktionelle rum kræver styring og facilitering. Ønsker man at sikre åbenhed og bred anvendelighed for københavnernes, kan man med fordel arbejde mere målrettet med specifikke funktioner og skabe klare rammer for anvendelse.

❖ **Indsigter fra Segmenteringsundersøgelsen af voksne københavnernes kulturvaner 2023 om barrierer for brug af kultur- og fritidsaktiviteter og segmentet 'De sjældent aktive'**

Hvad ved vi om de mindre aktive københavnere?

Segmenteringsundersøgelsen fra 2023 viser, at københavnernes generelt set er meget kulturaktive og at borgernes kulturforbrug krydser demografiske skel. Københavnerne værdsætter generelt det sociale aspekt af deres kultur- og fritidsliv, og de fleste (74 %) vil gerne bruge mere tid på deres fritidsinteresser.

Barrierer for at deltage i kultur- og fritidsaktiviteter

Ifølge undersøgelsen er de tre største barrierer for at deltage i kultur- og fritidsaktiviteter:

- Tid og økonomi – i en presset hverdag kan det være svært at finde tid til fritidsaktiviteter & prisen skræmmer, selv når den er lav
- Mangel på følgeskab – når man mangler nogen at følges med, kan det være svært at komme afsted
- Kendskab – mange kender ikke tilbuddet, eller ved ikke, hvor de skal finde information om kulturtilbud

Ser man specifikt på biblioteker og kulturhuse, fremhæves følgende barrierer blandt de sjældne brugere (som ikke har besøgt tilbuddet inden for det seneste år):

- På bibliotekerne er de største barrierer, at de selv køber de bøger, de læser, og at de mangler kendskab til bibliotekernes tilbud
- På kulturhusområdet er den største barriere, at de mangler kendskab til kulturhusenes tilbud

De sjældent aktive

“De sjældent aktive” er det segment blandt københavnere, som har det laveste kulturforbrug. Segmentet udgør 17 % af københavnere og er karakteriseret ved at have et lavere forbrug af og interesse i kultur- og fritidsaktiviteter. Segmentet skiller sig især ud ved i mindre grad at deltage i hobbyaktiviteter (7 % over for 59 % blandt alle københavnere) og at næsten ingen har været frivillige inden for det seneste år (1 % overfor 36 % blandt alle københavnere). De sjældent aktive læser også mindre end gennemsnittet (57 % har læst eller lyttet til en bog inden for den seneste måned overfor 71 % blandt alle københavnere).

Det betyder dog ikke, at de aldrig benytter kommunale kulturtilbud: 43 % af de sjældent aktive har været på biblioteket inden for det seneste år, og 19 % har brugt kulturhusene inden for det seneste år.

Selvom alle demografiske grupper indgår i segmentet, er der en højere andel ældre borgere (25 % er over 60, hvilket er den største andel blandt segmenterne) og en lavere andel med lang videregående uddannelse (35 % hvilket er den laveste andel blandt segmenterne).

Ønsker man at blive klogere på de københavnere, der ikke bruger KFF's tilbud, kan der med fordel gennemføres en kvalitativ undersøgelse mhp. at identificere barrierer og potentialer for at få flere med.